
Ogólnopolska Konferencja Konserwatorska w Warszawie

Ochrona Zabytków 15/4 (59), 78-80

1962

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dnia 22 czerwca br. w Ministerstwie Kultury i Sztuki zorganizowana została przez Zarząd Muzeów i Ochrony Zabytków konferencja poświęcona aktualnym zagadnieniom służby konserwatorskiej. W konferencji wzięli udział: wiceminister Z. Garstecki, prof. dr Jan Zachwatowicz, przedstawiciele Dyrekcji P. P. Pracowni Konserwacji Zabytków oraz wojewódzcy i miejscy konserwatorzy zabytków z całego kraju.

Tematem obrad były następujące problemy: współpraca Zarządu Muzeów i Ochrony Zabytków z Prezydiami Rad Narodowych (ref. dyr. mgr M. Ptaśnik) problematyka kształcenia kadry konserwatorskiej (ref. prof. dr J. Zachwatowicz) współpraca służby konserwatorskiej z P. P. Pracowni Konserwacji Zabytków ref. mgr inż. arch. P. Gartkiewicz).

Dyr. M. Ptaśnik, po słowach powitania uczestników konferencji podkreślił, że pojęcie „służby konserwatorskiej” zawiera w sobie nie tylko aparat administracyjny: ZMiOZ, wojewódzkich i miejskich konserwatorów zabytków, ale także P. P. PKZ, pracowników muzeów, archiwów i bibliotek oraz opiekunów społecznych.

Jednym z węzłowych zagadnień jest współpraca ZMiOZ z prezydiami rad narodowych oraz pozycja konserwatorów zabytków na terenie właściwych im prezydiów. Zarząd MiOZ współdziałał i będzie nadal współdziałał w podniesieniu autorytetu służby konserwatorskiej. Jego zadaniem jest pomoc i oparcie merytoryczne jako głównego koordynatora działań w zakresie ochrony i konserwacji zabytków.

Wytycznymi dla polityki konserwatorskiej ZMiOZ będą: odbudowa i konserwacja czołowych obiektów architektury zabytkowej; włączenie do życia społecznego i gospodarczego obiektów średniej klasy (ważnych dla poszczególnych regionów); zyskiwanie jak najlepszych użytkowników dla obiektów zabytkowych włączanie jak największych ilości obiektów architektury zabytkowej w program użytkowania dla potrzeb turystyki.

Obiekty o dużej wartości zabytkowej, ale nie nadające się, ze względu na stan techniczny, do odbudowy będą zabezpieczane jako trwałe ruiny. Równorzędnie do tej polityki musi być położony nacisk na wzmocnienie pozycji kadry konserwatorskiej. Konieczna jest także pełniejsza mobilizacja środków finansowych, zarówno z budżetów terenowych jak i innych resortów, oraz zapewnienie fachowego i terminowego wykonawstwa jak i planowanie właściwego użytkowania dla obiektów zabytkowych.

Dla ściślejszego współdziałania z potrzebami terenu przewidziane są kolegiacyjne wyjazdy ZMiOZ do poszczególnych województw z udziałem członków Rady Kultury, organizowanie kolegiów dla poszczególnych regionów oraz konferencje naukowe i specjalistyczne.

Prof. dr J. Zachwatowicz przedstawił referat poświęcony problematyce kształcenia kadry konserwatorskiej.

Na kadrę służby konserwatorskiej składają się: czynniki kierownicze w administracji, wojewódzcy i miejscy konserwatorzy zabytków, pracownicy ośrodków naukowo-badawczych Pracowni Konserwacji Zabytków, wreszcie inni pracownicy PKZ i pracowni muzealnych.

Ogólnopolska Konferencja Konserwatorska w Warszawie

Ryc. 1. Ogólnopolska konferencja konserwatorska, sala obrad. Przemawia wiceminister Z. Garstecki (fot. M. Paździor)

Wojewódzcy konserwatorzy zabytków reprezentują różne kierunki wykształcenia — uniwersyteckie, politechniczne i artystyczne. W praktyce przyszli konserwatorzy rekrutują się z absolwentów uczelni humanistycznych (historycy sztuki), technicznych (architekci, inżynierowie budowlani, chemicy) i specjalistycznych (jakim jest Wydział Sztuk Pięknych uniwersytetu toruńskiego z kierunkiem muzealnictwa i zabytkoznawstwa oraz Wydziały Konserwacji przy Akademii Sztuk Plastycznych w Warszawie i Krakowie). Warunkiem zapewnienia autorytetu służbie konserwatorskiej musi być podniesienie jej kwalifikacji, a wraz z tym silniejsze wyeksponowanie naukowego i naukowo-badawczego charakteru pracy konserwatorskiej.

Jako postulat autor zgłosił powołanie specjalnych studiów przy wyższych uczelniach — uniwersytetach, akademiach plastycznych i wydziałach architektury politechnik — przeznaczonych dla konserwatorów i pracowników służby konserwatorskiej w różnych specjalizacjach; stałe doszkalanie w szerokim zakresie służby konserwatorskiej zatrudnionej w Pracowniach Konserwacji Zabytków (zarówno kadr kierowniczych jak i w poszczególnych działach, a także rzemieślników i robotników); wreszcie rozbudowanie laboratoriów naukowo-badawczych, opracowanie podręczników i instruktaży. Realizację tego postulatu może zapewnić opieka ze strony resortu.

W toku dyskusji zabrał głos wiceminister Z. Garstecki. Omówił on potrzebę porozumienia z Ministerstwem Szkolnictwa Wyższego w zakresie uruchomienia nowych kierunków studiów w oparciu o postulaty prof. dr J. Zachwatowicza. Podkreślił także, że im większy jest zakres wiedzy w kadrach konserwatorskich tym większa istnieje potrzeba szerokiego spojrzenia, a co za tym idzie — możliwość uniknięcia wąskiego, wyłącznie profesjonalnego traktowania problemów konserwatorskich. Te sprawy należy widzieć równolegle ze zjawiskami naszego życia społeczno-kulturalnego, społeczno-ekonomicznego i politycznego.

W podsumowaniu konferencji dyr. M. Ptaśnik podkreślił, że jest ona wstępem do zakrojonego na szerszą skalę programu działalności Zarządu Muzeów i Ochrony Zabytków. Podniósł raz jeszcze słuszność propozycji utworzenia Studium Konserwatorskiego przy wyższych uczelniach. Zapewniłoby ono stały dopływ kadry technicznej dla służby konserwatorskiej, a jednocześnie umożliwiłoby zaoczne studiowanie tym, którzy chcą pogłębić swą wiedzę. To właśnie powinno znaleźć

swój wyraz w planie perspektywicznym w zakresie potrzeb konserwatorskich. Kilkuletni plan kształcenia kadry konserwatorskiej przez wyjazdy zagraniczne został już opracowany.

Państwowe Przedsiębiorstwo Pracownie Konserwacji Zabytków wchodzące integralnie w skład służby konserwatorskiej wykazało dużą poprawę w stylu swej pracy, chęć doskonalenia metod, a także wprowadziło ulepszenia natury merytorycznej i administracyjnej w kierunku specjalizacji i służenia pomocą terenowi.

(na podstawie stenogramu
konferencji oprac. M. Pa.)

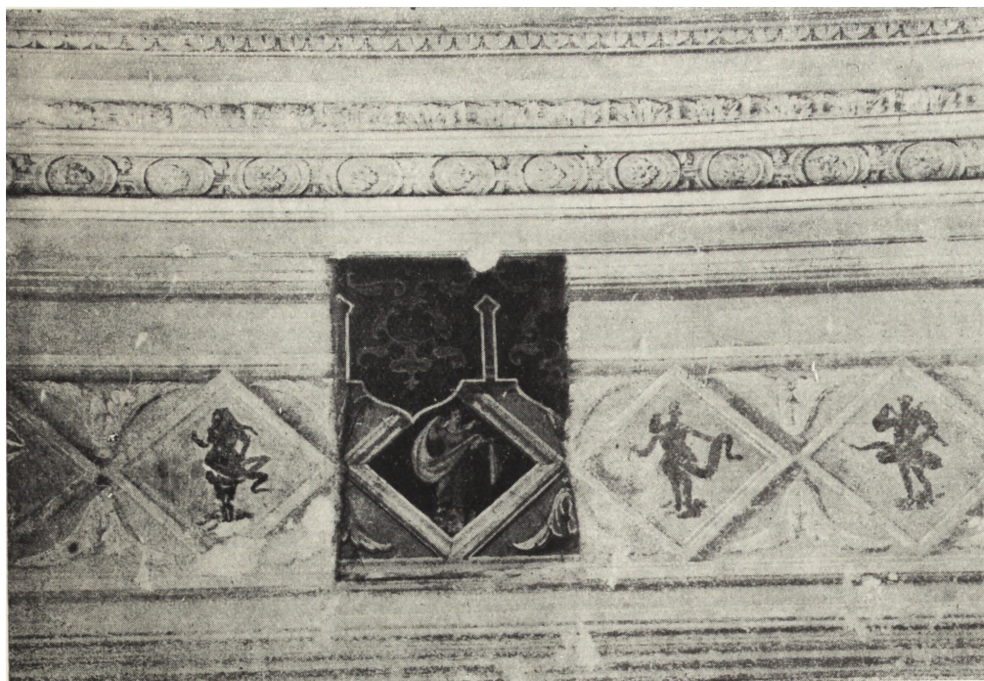
Kulminacyjnym punktem obchodu Roku Ziemi Mazowieckiej była Sesja Popularnonaukowa, zorganizowana w Płocku w dniach 22 i 23 czerwca 1962 r. przez Wojewódzką Komisję Obchodów Tysiąclecia Państwa Polskiego przy Warszawskim Wojewódzkim Komitecie Frontu Jedności Narodu.

Pośród innych referatów, w ramach sekcji historii sztuki prof. dr S. Koza-kiewicz podsumował wyniki sesji naukowej, tzw. Mazowieckiej, zorganizowanej przez Stowarzyszenie Historyków Sztuki i Muzeum Narodowe w Warszawie w maju 1962 r. mgr A. Szpakowski zreferował rozwój sieci muzealnej na Mazowszu a mgr O. Puciata omówił problematykę ochrony zabytków architektury na terenie województwa warszawskiego w związku z otwartą wystawą pt. „Adaptacja zabytków architektury woj. warszawskiego” (w salach Muzeum Płockiego).

W powiązaniu z Rokiem Ziemi Mazowieckiej przeprowadzane są prace konserwatorskie na terenie miasta Płocka przy Odwachu, Rogatkach Warszawskich i odbudowie szkoły tzw. Małachowianki (zespół pojezuicki).

W. T.

Rok Ziemi Mazowieckiej

Ryc. 2. Gostków, pałac, iluzjonistyczne malowidła ścian, stan w czasie konserwacji (widoczne partie odczyszczzone z prze-malówek) (fot. PKZ — R. Kazimierski)